

Verslag raadsvergadering gemeente Westerwolde

Details vergadering

Datum: 1 juli 2026
Plaats: Raadzaal Sellingen
Voorzitter: Jaap Velema
Wnd. griffier: Onno Rijkens

Aanwezige raadsleden

Politieke partij	Naam
Gemeentebelangen	E. v.d. Bund
Samen voor Westerwolde	W.J. Eilert (fractievoorzitter), R.A.L. ter Veen, R. van Dam, T. Nicolaas
CDA	M. Heidekamp-Prins (fractievoorzitter), S. Lok, S.J. Water
PVV	R.J.H.H. Rep (fractievoorzitter), T.J. Tholen, J.B.P. Reurink
BBB	J.J. van der Woude (fractievoorzitter), A. Boonman-van Lenning
PRO Westerwolde	E. Duursma-Kooman (fractievoorzitter), A. Warntjes, R.H.J. Kriek
D66	E. Hoomoedt (fractievoorzitter)
Westerwolde Lokaal	S.H.H. Schreuder (fractievoorzitter)
Focus op Westerwolde	M. Visscher (fractievoorzitter), H.J.H. Geukes
Tevens aanwezig:	
	Wethouder W. Potze
	Wethouder H.J. Kuper
	Wethouder H.M. Hemmen
Afwezig:	R. Koskamp (fractievoorzitter Gemeentebelangen)
	Wethouder F.J. Luth

1. Opening

De voorzitter heet een ieder van harte welkom.

2. Aanwijzing waarnemend griffier

De heer **Eilert** (Samen voor Westerwolde en tevens voorzitter van de werkgeverscommissie) laat weten een plezierig gesprek gehad te hebben met mevrouw Koekoek. Het doet de werkgeverscommissie goed dat mevrouw Koekoek als waarnemend griffier wordt aangewezen. Wij wensen haar veel succes en plezier in deze mooie gemeente.

De raad besluit unaniem mevrouw Femke Koekoek per 3 juli 2026 voorlopig tot 1 januari 2027 aan te wijzen tot waarnemend griffier van de raad voor 24-32 uur per week.

Mevrouw Koekoek legt de eed af.

3. Benoeming plaatsvervangende commissieleden

De raad besluit voor de benoeming van plv. commissieleden op voorstel van de voorzitter voor het onderzoek van de geloofsbrieven de volgende commissie samen te stellen: mevrouw S. Water (voorzitter), de heer R.H.J. Kriek, mevrouw D. Tholen.

SCHORSING

Mevrouw **Water** (voorzitter) laat weten dat: de commissie uit de raad van de gemeente Westerwolde, in wier handen werden gesteld de geloofsbrieven en verder bij de Kieswet gevorderde stukken, ingezonden door mevrouw K.K. Wilts en de heren R.A. Van den Broek en W.W. Zijlstra en rapporteert de raad van de gemeente Westerwolde, dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat de benoemden aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoen. De commissie adviseert tot benoeming van mevrouw Wilts en de heren Van den Broek en Zijlstra als plaatsvervangende commissieleden van de gemeente Westerwolde.

De raad besluit unaniem mevrouw K.K. Wilts en de heren R.A. van den Broek en W.W. Zijlstra te benoemen tot plaatsvervangende leden van de raadscommissie van de gemeente Westerwolde.

De heren Van den Broek en Zijlstra leggen de verklaring en belofte af.
Mevrouw Wilts legt de eed af.

4. Mededelingen voor raad en college

De **voorzitter** noemt de afwezigen.

5. Vaststellen agenda

Mevrouw **Duursma** (PRO Westerwolde) wil bij agendapunt 8 twee amendementen indienen.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

6. Spreekrecht voor burgers over geagendeerde onderwerpen 8 (Jaarstukken 2025) en 9 (Kadernota 2027-2030)

Er hebben zich geen burgers gemeld om gebruik te maken van het spreekrecht.

7. Vragenronde voor raadsleden

Mevrouw **Warntjes** (PRO Westerwolde) geeft aan dat in de weekmail van week 26 een artikel wordt gedeeld van MiGreat waarin staat dat zes mensen die vrijdagavond aankwamen in Ter Apel, onder wie twee kinderen, door officiële instanties “aan hun lot zijn overgelaten” tijdens het noodweer. Klopt dit bericht? Zo ja, hoe heeft dit kunnen gebeuren? En mocht dit juist zijn, hoe wordt voorkomen dat dit weer kan gebeuren?

De **voorzitter** antwoordt dat dit bericht niet op feitelijkheden kan worden geverifieerd. Er is navraag gedaan en er is een afspraak gemaakt. Het beleid van het COA is dat er dat gecontroleerde toegang wordt verleend. Mensen moeten zich melden bij de IND waardoor zij worden aangemerkt als asielzoeker. Hierdoor heeft het COA de plicht om onderdak te bieden. Zolang mensen zich niet hebben aangemeld bij de IND verkeren zij in een schemergebied. Dit kan gebeuren indien de IND gesloten is. Hierdoor moeten mensen langer op het voorveld verblijven.

Gezien de slechte weersomstandigheden van vrijdag, is dat heel akelig. Op die momenten zijn niet de formele instanties beschikbaar. Het Rode Kruis is de instantie die toezicht houdt of er mensen zijn die zich op het voorveld bevinden en die bij het COA naar binnen kunnen, dan wel dat zij naar een opvanglocatie in een van de gemeenten kunnen worden gebracht. Naast het Rode Kruis zijn ook de stichting MiGreat en Vluchtelingenwerk actief op het voorveld. De BOA's en het straatteam van de gemeente proberen zo goed mogelijk zicht te houden op wat er op het voorveld gebeurt. De burgemeester kan niet uitsluiten dat er situaties zijn waarin mensen wat langer op voorveld moeten blijven. Gezien de bijzondere omstandigheden – er is sprake van nachtopvang – worden mensen rond 23.00 uur als de laatste pendelbus geweest is, naar de nachtopvang gebracht en 's morgens weer teruggebracht naar het voorveld. Op het voorveld was het vrijdagavond niet uit te houden en daarom heeft de gemeente de eigen BRP-locatie (met airco) vrijgemaakt als extra wachtruimte. Alle partijen hebben oog voor kwetsbare mensen op het voorveld.

8. Jaarstukken 2025

De **voorzitter** geeft een toelichting op het voorstel. Het college van burgemeester en wethouders biedt de raad de jaarstukken 2025 van de gemeente aan. De jaarrekening betreft alle baten en lasten van de gemeente. Met de jaarstukken 2025 legt het college verantwoording af over de inhoudelijke en financiële resultaten over 2025. De raad stelt de jaarstukken vast. Ook in 2025 geeft het college van burgemeester en wethouders zelf een oordeel over de rechtmatigheid. De afstemmingscommissie zal de raad adviseren over de stukken.

De heer **Geukes** (Focus op Westerwolde)

Vanuit de afstemmingsgroep zijn de technische zaken beoordeeld en zijn vragen gesteld. Er is naar voren gekomen dat het financiële overzicht niet goed meetbaar is. Afgesproken is om in de komende perioden te gaan kijken hoe dat vorm kan worden gegeven. Dit zal samen met de Rekenkamer gebeuren. Het gaat om het krijgen van meer inzicht. Desalniettemin zijn de jaarstukken beoordeeld en deze zijn goed bevonden. Dit is ook in overleg met de accountant gedaan.

De heer Vriezen, accountant Eshuis vertrekt als accountant voor de gemeente Westerwolde. De heer **Geukes** (Focus op Westerwolde en lid van de afstemmingsgroep Financiën) spreekt hem. Er is altijd goed samengewerkt en de discussiepunten zijn op een goede manier besproken. Het is jammer dat het nu eindigt.

De heer **Vriezen** noemt het een eer en genoegen om de afgelopen 11 jaar betrokken te zijn geweest bij de gemeente Westerwolde. Soms waren het uitdagende tijden. De heer Vriezen heeft de organisatie zien verbeteren. Het streven van de accountant is dat de raad de goede dingen doet voor de inwoners. Hij wenst de raad veel succes in deze en komende raadsperioden.

De heer **Eilert** (Samen voor Westerwolde)

Er zijn vragen gesteld en die zijn allemaal naar tevredenheid schriftelijk beantwoord. Er zijn geen verdere vragen.

De heer **Lok** (CDA)

Het resultaat van de jaarrekening 2025 mag bijzonder worden genoemd: een positief saldo van 13,3 miljoen euro. Het is een wat geflatteerd beeld, omdat in dit resultaat ook de omzetting van een voorziening naar de reserve is meegenomen. Dit bedrag van 4,8 miljoen euro was er dus eigenlijk al. Ook zonder dit bedrag is er nog steeds een positief resultaat van ruim 8 miljoen euro. We kunnen hier tevreden mee zijn. Het college stelt voor om met dit bedrag een aantal reserves aan te leggen, met het doel om risico's af te dekken met vastgoed en ook om op termijn te kunnen investeren in de verdere ontwikkeling van ons gebied. De CDA fractie kan zich hier in vinden. Ook het voorstel om de opbrengst van de dwangsom van het COA te gebruiken ter dekking van de kosten voor het masterplan Ter Apel, is zeer gepast. Het CDA gaat akkoord met het collegevoorstel voor de bestemming van het resultaat van de jaarrekening. De jaarrekening is voorzien van een accountantsverslag. Het oordeel van de accountant is op hoofdlijnen positief. Een aantal aandachtspunten is genoemd. Er wordt meer aandacht gevraagd voor controle op de prestatielevering in het sociaal domein om daarmee de mogelijkheid tot (zorg)fraude verder uit te sluiten. Bij programma 1 Gezond en gelukkig, worden steeds meer zichtbare acties ingezet in het voorliggende veld, op vroeg signalering en preventie. Dit om zwaardere en kostbaarder hulp op termijn te voorkomen.

Goede voorbeelden hiervan zijn: Welzijn op recept en de realisatie van de inloopvoorziening in Ter Apel. Het behaalde financiële voordeel binnen de Wmo op immateriële voorzieningen (660.000 euro) valt op. Dit komt door een scherpere indicatiestelling.

Programma 2 Kansen om te groeien: het aantal overnachtingen in Westerwolde is in 2025 met 22 procent gestegen. Gehoopt wordt dat deze trend doorzet. Het is jammer dat het ontwikkelcentrum in Vlagtwedde niet van de grond is gekomen, hopelijk lukt dit op korte termijn elders wel.

Het jaarverslag is een zeer uitgebreide opsomming van alle activiteiten van 2025 en een verantwoording voor de ingezette financiële middelen. In het opstellen van het jaarverslag is veel werk gestoken en daar is waardering voor. Van het CDA mag het wel wat beknopter.

Het CDA mist de vermelding van meer resultaten van de inspanningen en een helder antwoord op de vraag of bereikt is wat wij wilden bereiken.

We missen meetbare resultaten in de vorm van bijvoorbeeld kengetallen. Hierdoor missen we ook het inzicht in de effectiviteit van het beleid over het verloop van een aantal jaren en is evaluatie van beleid een lastige opgave. Ook de accountant zegt hier iets over in zijn verslag onder par 3.1.

Hier ligt volop ruimte voor verbetering en we hopen dat het nieuwe college dit oppakt.

De heer **Rep** (PVV) vragen zijn summier beantwoord. Verder heeft de PVV geen inbreng.

De heer **Hoomoedt** (D66)

De jaarstukken laten zien dat Westerwolde er financieel goed voor staat. Over een positief resultaat van ruim 13,5 miljoen euro moeten we niet lichtzinnig doen. De organisatie en het college verdienen een compliment. Een dergelijk resultaat roept ook de vraag op hoe dit zich verhoudt tot de hoge gemeentelijke lasten die inwoners betalen. Omgerekend zijn het de hoogste gemeentelijke lasten van het Noorden. Daarom vinden wij dat we de komende jaren serieus moeten kijken naar de ontwikkeling van de gemeentelijke lasten.

Een jaarrekening is niet alleen een financieel document, het is ook een moment om te kijken wat inwoners daadwerkelijk terugzien van het gevoerde beleid. Uiteindelijk gaat het niet om de hoogte van een reserve of een positief saldo. Het gaat erom of inwoners merken dat hun dorp mooier, sterker en leefbaarder wordt.

Een deel van het positieve resultaat wordt veroorzaakt door eenmalige meevallers, zoals de COA-dwangsom en de vrijval van onderhoudsvoorzieningen. Dat is prettig voor de financiële positie van de gemeente, maar het betekent ook dat we niet achterover kunnen leunen.

D66 vindt dat we de komende jaren moeten laten zien wat we met die financiële ruimte gaan doen. Er is nog steeds sprake van aanzienlijke onderhoudsachterstanden in de openbare ruimte. Inwoners hebben weinig boodschap aan de vraag of iets een voorziening of een reserve heet. Zij willen dat wegen, fietspaden veilig zijn en dat hun leefomgeving netjes onderhouden wordt. Daar ligt een duidelijke opdracht aan de raad.

Een gezonde jaarrekening is mooi, maar inwoners beoordelen hun gemeente buiten, niet in de boekhouding.

Ook over de bestemming van de COA-dwangsom zal de raad voor 2026 een duidelijke keuze moeten maken. D66 heeft al eerder aangegeven dat deze middelen niet alleen ten goede moeten komen aan Ter Apel, maar aan Westerwolde als geheel. Ter Apel verdient investeringen. Niemand zal ontkennen dat het dorp een bijzondere positie heeft en al jarenlang veel draagt voor Nederland, maar Westerwolde houdt niet op bij Ter Apel. Ook in de andere dorpen zijn er opgaven op het gebied van leefbaarheid, voorzieningen en openbare ruimte. Daarom vindt D66 dat de opbrengsten van deze uitzonderlijke situatie zichtbaar moeten worden in de gehele gemeente.

Vandaag stellen wij opnieuw verschillende reserves in en voegen middelen toe aan bestaande reserves. Dat kan verstandig zijn, maar waar ligt volgens andere partijen de balans tussen geld reserveren en geld inzetten voor de opgaven die nu voor ons liggen?

Wanneer vinden we een gemeente financieel gezond? Als er zoveel mogelijk geld op de bank staat of als we voldoende reserves hebben en tegelijkertijd zichtbaar investeren in de dorpen? D66 ziet een financieel gezonde gemeente, maar ziet ook een gemeente met grote opgaven. De vraag voor de komende jaren is niet of we geld hebben, maar de vraag is wat we ermee gaan bereiken. Daar zullen wij het college, maar bovenal onszelf als raad, op blijven aanspreken. Dat is onze verantwoordelijkheid. Niet alleen zorgen voor gezonde financiën, maar ook zorgen dat inwoners merken wat gezonde financiën voor hun dorp betekenen.

Mevrouw **Duursma** (PRO Westerwolde)

De jaarstukken 2025 vormen opnieuw een uitgebreid document. Het laat zien hoeveel taken de gemeente heeft. Dank aan de medewerkers van de afdeling financiën voor hun inzet.

Het is belangrijk dat de informatie overzichtelijker wordt. De raad moet snel kunnen zien waarover we een besluit nemen. Al kan daarbij helpen, maar de stukken zelf moeten vooral duidelijker worden, niet door alle stukken met elkaar te combineren. Nu lijkt het soms alsof teksten uit eerdere jaren zijn overgenomen. We zien vaak alleen dat er een verschil is tussen begroting en werkelijkheid, maar niet waardoor dat verschil ontstaat. Juist die uitleg heeft de raad nodig om de controlerende taak goed uit te voeren. Van het college verwachten wij daarom dat het de aanbevelingen van de Rekenkamer serieus oppakt. Maak helder zichtbaar wat beleid kost, hoeveel geld is uitgegeven, welke resultaten zijn behaald en waarom de uitgaven afwijken van de begroting. Betrek daarbij ook de afstemmingsgroep Financiën, zodat de kwaliteit van de informatie zichtbaar verbetert.

De gemeente staat er financieel goed voor. Dat is het resultaat van jarenlang voorzichtig financieel beleid. Mede met het oog op het naderende ravijnjaar (inmiddels verschoven naar 2028) was dit een verstandige keuze. Toch vraagt de fractie aandacht voor de gemeentelijke belastingen. Inwoners van Westerwolde betalen meer dan gemiddeld in Nederland. Het verschil tussen een eenpersoonshuishouden en een meerpersoonshuishouden is hier veel kleiner dan landelijk. Een eenpersoonshuishouden betaalt hier 1.157 euro en een meerpersoonshuishouden 1.176 euro, een verschil van slechts 19 euro. Landelijk is dat verschil veel groter, namelijk 93 euro. Gemiddeld betaalt een eenpersoonshuishouden in Nederland 957 euro en een meerpersoonshuishouden 1.050 euro. Tegelijkertijd zien we dat de algemene reserve ruim boven het advies van de VNG ligt. Er zit ongeveer 16 miljoen euro in de algemene reserve, terwijl ongeveer 12 miljoen euro als voldoende wordt gezien. Het evenwicht zoek. Het is niet wenselijk dat de gemeente steeds meer geld reserveert, terwijl inwoners relatief hoge lasten betalen. Zolang de algemene reserve ruim boven het gewenste niveau ligt, moeten de lasten voor inwoners niet verder stijgen.

Er zijn zorgen over het personeelsbeleid. Veel budgetten worden verhoogd met 3 procent, terwijl voor de lonen van medewerkers wordt uitgegaan van slechts 1,6 procent. Dat past niet bij de ambitie van het college om een aantrekkelijke werkgever te zijn. Als kleine grensgemeente hebben we moeite om voldoende medewerkers te vinden en te houden. Wanneer mensen vertrekken, moeten we vaker dure externe krachten inhuren. Dat kost meer geld en zorgt dat kennis uit de organisatie verdwijnt. Wij investeren liever in onze eigen medewerkers. Dat maakt de organisatie sterker en kan ervoor zorgen dat minder werk blijft liggen en minder budget ongebruikt terugvloeit naar de algemene reserve.

Een belangrijk deel van het positieve resultaat van de jaarrekening komt door een eenmalige/incidentele meevaller: de dwangsom van het COA. Onze financiële situatie is niet structureel zo gunstig als het op het eerste gezicht lijkt.

Voordat wij kunnen instemmen met dit voorstel het volgende. Het nieuwe college heeft uitgesproken dat de raad en inwoners eerder worden betrokken bij belangrijke keuzes. Door de dwangsom nu al een bestemming te geven gebeurt juist het tegenovergestelde. Dat is niet transparant. Wij vinden dat we vandaag kunnen beslissen over die 2,3 miljoen die in 2025 is binnengekomen. In het voorstel staat echter ook dat de dwangsom over 2026 ook bestemd wordt. Dit is niet wenselijk. Als de raad nu instemt met dit voorstel, dan ligt dat voor de toekomst vast. Wij willen voorkomen dat volgend jaar gezegd wordt dat het geld reeds bestemd is. Daarom worden samen met andere fracties twee amendementen ingediend. Het eerste amendement gaat over de bestemming in 2025, het tweede amendement over een voorschot op het bestemmen van het bedrag van 2026. Dit geeft ons tijd om voor het deel van 2026 met een goed plan te komen. Wij vragen het college om gezamenlijk met raad en inwoners uit de gehele gemeente te bepalen waar dit geld het beste kan worden ingezet.

De heer **Van der Woude** (BBB) complimenteert het college en de ambtelijke organisatie.

De jaarstukken zijn overzichtelijk en financieel staat Westerwolde er op papier stevig voor. Een positief resultaat van ruim 13,5 miljoen euro, een algemene reserve van ruim 16 miljoen euro en een totaal eigen vermogen van ruim 78 miljoen euro laten zien dat er netjes op de winkel is gepast. Juist daar zit voor BBB de vraag: als er een stevige financiële positie is, waarom wordt er dan ook over bezuinigen gesproken? Wij begrijpen dat er onzekerheden zijn: het ravijnjaar, het gemeentefonds, stijgende kosten. Ons bekruipt soms het gevoel dat Westerwolde heel graag het braafste jongetje van de klas wil zijn. Het is altijd aan de veilige kant, altijd voorzichtig, altijd eerst reserveren, parkeren en doorschuiven. Voorzichtigheid is goed, maar te voorzichtig kan ook betekenen dat kansen blijven liggen.

BBB vindt dat geld van inwoners uiteindelijk ook terug moet naar inwoners, naar dorpen, naar wegen, bruggen, verenigingen, dorpshuizen, jongeren, ondernemers en leefbaarheid. Niet alles hoeft gereserveerd te blijven voor later. Soms moet je ook durven investeren in wat nu nodig is.

BBB heeft twee gevoelens bij de jaarstukken. Aan de ene kant is er waardering, financieel staat de gemeente stevig. Aan de andere kant is er zorg, zijn we niet te voorzichtig geworden, durven we nog wel keuzes te maken die inwoners direct merken?

De oproep van de BBB is: wees zorgvuldig, maar wees niet bang; neem verantwoord iets meer risico, investeer in onze dorpen, in bereikbaarheid, in onderhoud en in voorzieningen. Zorg dat reserves geen doel op zich worden, maar een middel om Westerwolde sterker te maken. Uiteindelijk gaat het niet om mooie cijfers, maar om de inwoners: boeren, burgers, ondernemers, verenigingen en vrijwilligers die elke dag Westerwolde draaiende houden. Daar wil BBB het geld aan terugzien.

Mevrouw **Van de Bund** (Gemeentebelangen)

De jaarrekening 2025 is het resultaat van het door ons en de regering in Den Haag gevoerde beleid. De jaarrekening laat een positief resultaat zien. Het is leuk om te bedenken wat we met het saldo gaan doen. De realiteit is echter dat in de nabije toekomst geld nodig is voor soms achterstallige zaken. De fractie is blij met het voorstel om dit in de bestemmingsreserves op te nemen. De fractie van Gemeentebelangen kan instemmen met de jaarrekening en de daarbij voorgestelde bestemmingen van het positieve saldo.

Mevrouw **Duursma** (PRO Westerwolde) leest de twee amendementen voor.

De heer **Rep** (PVV): vindt de amendementen een goede inbreng en zal beide amendementen steunen.

De heer **Geukes** (Focus op Westerwolde)

Focus op Westerwolde is mede-indiener van de amendementen, omdat we vinden dat de COA-gelden via participatie van inwoners moeten worden verdeeld. Het is goed dat Ter Apel hier een significant deel van krijgt, maar nu worden alle COA-miljoenen in een keer in een masterplan gestopt. Gezien de financiële situatie van de gemeente vinden wij dat ook de rest van de gemeente voor een deel daarin mag meedoen. Er is steeds gezegd dat het geld in overleg zou worden verdeeld en dat gebeurt nu niet. De amendementen worden gesteund.

De heer **Hoomoedt** (D66)

D66 heeft het amendement gesteund waar het gaat om de 2,7 miljoen euro die al in 2025 bestemd wordt in de jaarstukken, terwijl dat stuk plaatsvindt in 2026. De 2,3 miljoen die toegevoegd wordt in 2025 moet naar Ter Apel, want er moet geld in het masterplan komen. De stukken van 2025 zijn te vroeg om daarin te zeggen dat de rest van het geld daar ook naartoe moet. De raad moet hierover spreken op het moment dat het zover is.

De heer **Eilert** (Samen voor Westerwolde)

Er zijn verschillende geldstromen vanuit het COA (dwangsommen, boetes en andere geldstromen). Gevraagd word om duidelijkheid over de geldstroom waarover nu gesproken wordt en waar dat aan besteed wordt.

De **voorzitter**

Het COA geeft algemene middelen die in de jaarrekening worden opgenomen. Deze inkomsten worden niet specifiek aan Ter Apel toegewezen, met uitzondering van eerdere amendementen/moties, bijvoorbeeld het bedrag van 100.000 euro dat in Ter Apel wordt besteed.

Bij de last onder dwangsom en de aan het COA opgelegde boetes heeft de raad al eerder aangegeven dat het goed zou zijn dat dit ten goede komt aan Ter Apel, gezien de situatie daar.

De algemene inkomsten zijn voor iedereen, voor de gehele gemeente. De dwangsom en de boete zijn gelabeld voor Ter Apel.

De heer **Lok** (CDA)

De raad heeft gezegd dat waar de pijn wordt geleden ook de compensatie terecht moet komen. De gelden die voor 2025 worden overgeheveld moeten zeker naar Ter Apel. Het zou zeer betreurd worden wanneer dat niet gebeurt.

De vraag is hoe we het participatieproces zien. Er zal met name in Ter Apel geparticipeerd moeten worden. De heer Lok vraagt zich af of er wel een participatieproces in gang gezet moet worden, want de inwoners zullen niet zeggen dat het geld aan iets anders besteed moet worden. Over tweede deel zou de heer Lok in een schorsing willen spreken.

De heer **Van der Woude** (BBB) dankt de voorzitter voor de uitleg. De fractie steunt het eerste deel niet. De gewone COA-gelden moeten voor de gehele gemeente worden ingezet, maar de dwangsom en de boete moeten aan Ter Apel worden besteed. Het participatieproces: voorkomen moet worden dat er eerst /maanden wordt gepraat voordat Ter Apel eindelijk zicht heeft op verbetering. De inwoners van Ter Apel zijn toe aan duidelijkheid en compensatie voor het aangedane leed.

De voorzitter

Het masterplan is een breed concept. Het heeft een participatietraject doorlopen. Ook de losse onderdelen van het centrumplan krijgen nog een vervolg. Verder zijn er andere zaken in Ter Apel die wellicht ondersteuning behoeven en in aanmerking zouden kunnen komen voor aanvullende middelen: de herinrichting van het park, verkeersmaatregelen. Als inwoners of organisaties met voorstellen komen en er zijn nog middelen beschikbaar dan kan dit onder de brede definitie van centrumontwikkeling vallen. De inwoners zijn al betrokken of gaan nog betrokken worden. De behoefte aan het betrekken van inwoners wordt herkend. Dat doen we op losse onderdelen. Er zit niet veel verschil tussen de intentie van het college en wat de raad in eerdere vergaderingen heeft gezegd: het geld moet gelabeld worden voor Ter Apel. Het college zal zoals ook eerder is gezegd, met voorstellen naar de raad te komen. Er is ook ruimte voor aanvullende of nieuwe voorstellen vanuit samenleving en vanuit de raad.

De heer **Hoomoedt** (D66)

De uitleg is helder. Het is niet duidelijk waarom wij in de jaarstukken van 2025 geld gaan oormerken voor 2026. Het hoort niet dat in de stukken een beslissing wordt genomen over gelden van later datum. Dat moeten wij voorkomen, zeker voor Ter Apel.

De voorzitter

De raad heeft kennis kunnen nemen van de contouren van de centrumplanontwikkeling. Hiervoor zijn behoorlijke bedragen nodig die als cofinanciering dienen. Het is niet onverantwoord om te zeggen dat dit specifieke gelden vanuit het COA zijn die voor dit plan worden gereserveerd. Ook in de hoop dat er een bijdrage vanuit de regio komt.

Mevrouw **Duursma** (PRO Westerwolde)

De burgemeester zegt dat de raad al meerdere keren heeft laten weten dat dit geld voor Ter Apel bestemd is. Er is nog nooit een concrete stemming geweest waardoor is bepaald dat het geld op die manier moet worden besteed. Dat is wat nu voorligt. Aangesloten wordt bij de woorden van de heer Hoomoedt. Er zijn vraagtekens of nu al een bestemming wordt gegeven aan het geld van 2026. Voorkomen moet worden dat volgend jaar gezegd wordt dat de besteding van de gelden uit 2026 een jaar eerder zijn vastgesteld.

De heer **Lok** (CDA)

Het masterplan gaat een aanzienlijk bedrag kosten. Is er zicht op dat we de financieringsbehoefte hebben. Het is voorstelbaar dat er geld voor in reserve moet zijn. De heer Lok kan zich vinden in de redenatie van de heer Hoomoedt. Er is behoefte om geld beschikbaar te hebben.

Wethouder **Kuper**

Alle plannen die binnen het centrumplan, de gebiedsvisie Ter Apel vallen, zijn nog niet allemaal doorgerekend. Voor het centrumplan zelf, de inrichting van de openbare ruimte wel (tussen 6 en 8 miljoen euro). Wat het totale masterplan Ter Apel omvat, wordt op ongeveer 25 miljoen euro geschat. Een deel hopen we via externe financiering binnen te krijgen, maar daar moet cofinanciering tegenover worden gezet. Het college heeft gemeend om nu al met dit voorstel te komen, ook voor 2026, omdat het voor het college logisch is om in een keer een besluit te nemen over de COA-dwangsommen. Het is niet zo dat het met dit besluit vastligt. Het voorgenomen besluit is om dat bij de Zomernota te doen.

Op moment dat de gelden toegevoegd worden aan het masterplan Ter Apel is het niet zo dat het college over het geld kan beschikken. Het college zal dan met voorstellen naar de raad komen om financiering te vragen.

De heer **Geukes** (Focus op Westerwolde)

Er wordt gezegd dat de raad al heeft ingestemd met de bestemming van de COA-dwangsom. Dat is niet terug te vinden. Als de raad al heeft ingestemd waarom moet het dan nu weer worden vastgelegd. Er is steeds gezegd dat de raad in een later stadium, als al het geld binnen zou zijn, zou kijken wat er met de bedragen van de dwangsom en de boete zou worden gedaan. Er gaat een significant deel naar Ter Apel en dat is goed. Wanneer het masterplan meer geld nodig heeft dan zijn er ook nog reserves waar we uit kunnen putten. Er is ook gezegd dat andere delen van de gemeente last hebben van het COA, bijvoorbeeld door minder inzet van boa's. Nu wordt al het geld voor Ter Apel bestemd. De fractie is het hier niet mee eens. De bestemming van het geld moet goed onderbouwd worden. Het is prima dat er geld naar Ter Apel gaat, maar niet op deze manier.

De **voorzitter** heeft gezegd dat er in de raad over is gesproken dat de COA-boete ten gunste van Ter Apel moet komen, omdat daar de grootste last wordt gedragen door de inwoners en de ondernemers. Op deze wijze heeft de raad zich altijd uitgesproken. Gevraagd is wanneer hierover gesproken zou worden en hierop is gezegd dat het college op een later moment met een voorstel komt voor reservering van de middelen. Dat besluit ligt nu voor en het wordt op een later moment definitief gemaakt.

De participatie: daar is al op ingezet en er zijn mooie plannen uit voortgekomen. Het college is nu bezig met de volgende stap, het verwerven van externe middelen om een en ander mogelijk te maken.

De heer **Hoomoedt** (D66)

Het zijn twee verschillende dingen waar we het over hebben en daarom zou het fijn zijn om het geld over 2026 niet te oormerken. Zonder participatieproces wordt er nu vanuit gegaan dat het de wens is van de inwoners van Ter Apel dat het geld aan het masterplan wordt toegevoegd. In addendum 3 staat dat de dwangsom toegevoegd wordt, maar er staat niet dat hierover een beslissing wordt genomen bij de Zomernota.

Mevrouw **Duursma** (PRO Westerwolde)

Als wij het deel van 2026 in participatie brengen dan kunnen wij ook vragen of de inwoners van Ter Apel vinden dat de rest van de gemeente ook compensatie verdient. Inwoners uit andere kernen kunnen zeggen dat zij vinden dat het gehele bedrag naar Ter Apel moet gaan. Het is verstandig om dat deel nu nog niet te bestemmen.

SCHORSING

De heer **Lok** (CDA)

Voor het CDA is het belangrijk om te kijken hoe het zit met het tweede deel, voor volgend jaar. Wij willen de toezegging dat het tweede deel bij de Zomernota geregeld wordt. Dan kan het CDA daarmee leven en is het amendement overbodig.

Wethouder **Kuper** wil die toezegging wel doen.

De reden dat het college gemeend heeft om ook voor 2026 een bestemming te zoeken was omdat het college het logisch vond om een in keer een bestemming te vinden voor de COA-dwangsommen.

Het voorstel is om 2,3 miljoen euro te bestemmen voor masterplan en te verwerken bij de Zomernota. Het is een voorgenomen besluit. Bij de Zomernota kan de raad definitief beslissen over COA dwangsom.

De heer **Hoomoedt** (D66)

Dus het komt terug bij de Zomernota, maar het college vindt het noodzakelijk om het te oormerken in de jaarstukken van 2025. Waarom?

De **voorzitter**

Het gaat over de bestemming van de uitkomsten van de jaarrekening.

De heer **Hoomoedt** (D66)

Het geld is in 2026 uitbetaald, niet in 2025.

Wethouder **Kuper**

Het besluit ten aanzien van de 2,3 miljoen euro is geen onderdeel van de raadsstukken. Het is onderdeel van het besluit dat nu voorligt en dat ziet op de jaarstukken. De bestemming van 2,3 miljoen euro is daar geen onderdeel van. Het college vond het logisch om in een keer een bestemming te zoeken voor de totale COA-dwangsom. Gelet op de verwarring die dit veroorzaakt zullen we het volgend jaar niet weer zo doen.

Mevrouw **Duursma** (PRO Westerwolde)

Stel we brengen het in stemming en de stemmen staken, wordt dan de jaarrekening niet aangenomen?

De **voorzitter** antwoordt dat dit juist is. Er moet dan een nieuwe vergadering komen voor 15 juli.

Mevrouw **Duursma** (PRO Westerwolde) vraagt om een schorsing.

SCHORSING

Mevrouw **Duursma** (PRO Westerwolde)

Met de te verwachten staking van de stemmen en de toezegging van de wethouder waarmee in feite het beoogde bereikt wordt, is in overleg met de mede-indieners besloten de beide amendementen niet in stemming te brengen.

Wethouder **Kuper**

Opgemerkt werd dat de jaarrekening meer meetbaar zou moeten worden gemaakt. Samen met de afstemmingsgroep en de Rekenkamer doorlopen we een proces om te komen tot goede indicatoren. Het voornemen is om er voor november een aantal programmaonderdelen uit te halen en deze als een soort pilot gebruiken om te kijken of het de goede manier is. Mocht dit een goede manier zijn, kan het over de andere programma's gelegd worden. Dit is een meerjarig proces, omdat we afhankelijk zijn van beschikbare data. De komende jaren willen we goede stappen zetten en de data gebruiken voor de jaarrekening.

Er is een behoorlijk resultaat behaald, maar het is wel vanwege incidentele voordelen. Een aantal partijen noemde de hoge lasten voor de inwoners. Het college is zich hiervan bewust en het heeft de aandacht. De lasten zijn van structurele aard en wanneer wij daar geen structurele inkomsten tegenover kunnen zetten, lopen we uit de pas ten opzichte van de begroting.

Volgens de BBB zijn we te voorzichtig. In het huidige speelveld en de wijze waarop de financiering door de landelijke overheid plaatsvindt, moeten we dat op die manier doen. De komende jaren zullen er grote opgaven zijn: bruggen, onderwijshuisvesting, verduurzaming van gemeentelijk vastgoed, gebiedsontwikkeling in Ter Apel, de Nedersaksenlijn. Daartegenover staat de korting op het gemeentefonds. De reserves zijn in de komende jaren hard nodig. We zullen met plannen komen om de reserves in te zetten, maar de komende jaren moeten wij voorzichtig blijven.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw **Duursma** (PRO Westerwolde)

Er is gewaarschuwd voor de invloeden van incidentele gelden op het positieve resultaat. Kan de wethouder iets zeggen over de verhouding van de gemeentelijke lasten ten opzichte van andere gemeenten. In Westerwolde moeten inwoners heel veel betalen. Vanuit het COA komt heel veel geld binnen. Dit staat haaks op de lasten van de inwoners.

De heer **Hoomoedt** (D66)

Wat vinden de mederaadsleden van een aantal dingen die de heer Hoomoedt in zijn betoog heeft genoemd. Het zou goed zijn om in de toekomst in de raadsvergadering te reageren en met elkaar in gesprek te gaan. Dat is ook besproken op de Heidag.

Wethouder **Kuper**

De reden dat de inwoners in Westerwolde wat meer gemeentelijke lasten hebben dan andere gemeenten, is dat Westerwolde een uitgestrekte grote gemeente is. De kosten van onder andere riolering, wegen etc. moeten gedeeld worden door relatief weinig inwoners. Tegelijkertijd is er in Westerwolde een hoog voorzieningenniveau: drie zwembaden, toegankelijke en betaalbare sportvoorzieningen etc. Daar wordt in andere gemeenten meer voor betaald.

Het klopt dat middels de gemeentelijke lasten onze inwoners meer moeten betalen maar, dat zou je breder moeten benaderen en kijken wat een inwoner kwijt is aan fijn wonen en leven in de gemeente.

De raad besluit unaniem:

1. *de jaarstukken gemeente Westerwolde 2025 (bestaande uit het jaarverslag 2025, de jaarrekening 2025 en de bijlagen) vast te stellen;*
2. *het voordelige resultaat van € 13.302.384 volgens de voorgestelde resultaatbestemming te bestemmen;*
3. *de bestemmingsreserve vastgoed in te stellen;*
4. *de bestemmingsreserves Gebiedsontwikkeling en Regionale ontwikkeling in te stellen;*
5. *de voorziening Bovenwettelijk verlof in te stellen;*
6. *het ontvangen restant van de COA-dwangsom van € 2.300.000 in 2026 te bestemmen aan de reserve Masterplan Ter Apel en verwerken bij de Zomernota 2026;*
7. *kennis te nemen van het accountantsverslag van Eshuis accountants.*

9. **Aanwijzing accountant voor de boekjaren 2026-2030**

De heer **Geukes** (Focus op Westerwolde) was in de vorige raadsperiode afgevaardigde van de afstemmingsgroep in de selectiecommissie voor een accountant.

De aanbestedingsprocedure is tot op heden opgeschort vanwege met een geschil over de gunningsbeslissing in februari 2026. Dit geschil is inmiddels beëindigd, de bezwaren zijn niet langer aan de orde. De afstemmingsgroep stelt voor om Baker Tilly aan te wijzen als nieuwe accountant.

De **voorzitter** geeft aan dat 'voorlopig' verdwijnt uit het besluit.

De raad besluit unaniem:

Baker Tilly voor de boekjaren 2026 t/m 2030 aan te wijzen als accountant belast met de controle van de in artikel 197 van de Gemeentewet bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

10. **Kadernota 2027-2030**

De **voorzitter** geeft een toelichting: de voorliggende Kadernota 2027-2030 is het vertrekpunt voor het gesprek over de koers van de gemeente Westerwolde in de komende jaren. In aanloop naar de begroting voor 2027 vormt deze Kadernota de basis voor de algemene beschouwingen op 1 juli 2026.

De Algemene Beschouwingen worden als bijlagen bij dit verslag toegevoegd en voorgedragen door:

Mevrouw **Schreuder** (Westerwolde Lokaal)

De heer **Eilert** (Samen voor Westerwolde)

Mevrouw **Duursma** (PRO Westerwolde)

De heer **Hoomoedt** (D66)

De heer **Rep** (PVV)

De heer **Van der Woude** (BBB)

De heer **Visscher** (Focus op Westerwolde)

Mevrouw **Van de Bund** (Gemeentebelangen)

Mevrouw **Heidekamp** (CDA)

Mevrouw **Heidekamp** leest een amendement voor (tekst als bijlage bij dit verslag).

De heer **Hoomoedt** (D66) reageert op het amendement van het CDA: wat doet dit met het systeem zelf? De begroting in november is ook al in grote lijnen uitgewerkt.

SCHORSING

Wethouder **Kuper** reageert op het amendement.

De wethouder is blij met de inbreng van de verschillende fracties en vooral de inbreng om het coalitieakkoord onderdeel te laten zijn voor het kader richting de begroting. Zo wil het college het amendement lezen. De praktische uitvoerbaarheid van het amendement (maar het is eigenlijk een motie) wordt ingewikkeld. Het collegeprogramma heeft hoge prioriteit voor het college en na de zomer wordt er direct aan begonnen. Dit collegeprogramma voorafgaand aan de begroting voorleggen aan de raad en een soort “tussen algemene beschouwingen” houden, wordt erg ingewikkeld.

De wethouder wil de toezegging doen om het coalitieakkoord onderdeel te laten zijn van het richtinggevend kader en deze Kadernota voor verdere uitwerking van de begroting. Voor zover mogelijk komt er een concrete vertaling van hetgeen in het coalitieakkoord staat en wat nog niet in de Kadernota is opgenomen.

Mevrouw **Heidekamp** (CDA)

Uit de beantwoording is de indruk ontstaan dat het de bedoeling is het collegeprogramma klaar te hebben voor de behandeling van de begroting, maar dat het niet mogelijk is om hierover bijvoorbeeld in oktober een aparte vergadering te hebben. Het is belangrijk om de prioritering in het collegeprogramma raadsbreed te kunnen bespreken, uiterlijk bij de begrotingsbehandeling.

De **voorzitter** begrijpt dat het amendement niet zal worden ingediend, omdat de toezegging van het college volstaat.

Mevrouw **Heidekamp** (CDA) weet dat niet en vraagt aan de mede-indieners of de toezegging voldoende is.

De heer **Visscher** (Focus op Westerwolde): de begroting kan pas bij de begrotingsvergadering worden vastgesteld. Het lijkt heel normaal dat het collegeprogramma hierin meegenomen wordt. Daarmee wordt het amendement overbodig.

De heer **Hoomoedt** (D66): de oppositie moet blij zijn dat er iets komt en dat gezegd wordt dat we het breder met elkaar willen bespreken. Dat is fijn.

In hoeverre namen wij in het verleden delen uit het collegeprogramma mee met de begroting, als aanvulling? De invloed vanuit het collegeprogramma zullen we bespreken tijdens begrotingsvergadering. Dat lijkt D66 voldoende.

De **voorzitter**

Vier jaar geleden was er kritiek op het college dat er een coalitieakkoord was, maar dat men dit te weinig terug zag in de begroting. De begroting zal redelijk in overeenstemming zijn met wat het college ter hand zal nemen op basis van het coalitieakkoord.

De heer **Hoomoedt** (D66): er zijn veel overeenkomsten tussen het coalitieprogramma en de Kadernota. Niet wordt ingezien waar de enorme verschillen vandaan moeten komen, tenzij er nog iets is waar de raad geen weet van heeft.

Mevrouw **Duursma** (PRO Westerwolde)

Waarom hebben wij als oppositie dit amendement pas nu? Het maakt het ingewikkeld om de impact te zien. Gelet op de woorden van de wethouder menen wij dat dit amendement overbodig is. Wij zouden de wethouder willen volgen.

De heer **Rep** (PVV)

De PVV ziet dit amendement als een handreiking naar een gezamenlijke raad. De heer Rep vertrouwt mevrouw Heidekamp dat het zo gaat. Wij hebben elkaar nodig, vanwege het verschil van slechts 1 zetel. De PVV zal het amendement steunen.

Mevrouw **Heidekamp** (CDA)

Begrijpt de irritatie over de late toezending van het amendement. De CDA-fractie heeft gisteravond overleg gevoerd en vanmorgen om 12 uur was er akkoord van de eigen fractie. Daarna is het amendement naar de coalitiegenoten gestuurd en om 18.00 uur was de laatste versie van het amendement klaar (na aanvang van deze vergadering). Het was last minute. Excuses daarvoor.

De intentie is juist om het geen collegefeestje te laten zijn. Het is voor de hele raad van belang om de vertaling van het akkoord op hoofdlijnen niet alleen iets van het college te laten zijn, maar om het in het debat rondom de begroting meegenomen te krijgen.

Er zijn nog dingen onvoldoende zichtbaar en die zouden besproken moeten worden: de sportvisie, lokaal aanbesteden, minder regeldruk, actief grondbeleid, financiën beschikbaar maken voor actief grondbeleid, het omgevingsplan, welstandbeleid, dorpsvisies, N366, klimaatadaptatie, vakantieparken etc. Er zijn diverse zaken die nog niet beschreven zijn in de Kadernota. Het zou goed zijn om in de hele raad het gesprek over die onderwerpen te hebben.

Mevrouw Heidekamp wil een concrete toezegging dat het collegeprogramma er in oktober ligt. Hierin moet de duiding van de prioritering worden opgenomen en hoe dat voor 2027 leidt tot bijstelling van de financiële kaders zoals die nu voorliggen. Dat is de intentie van de motie of het amendement.

De **voorzitter** vraagt of het een amendement of motie is. Een amendement vraagt om een exacte wijziging.

Mevrouw **Heidekamp** (CDA): een concrete toezegging vanuit het college om uiterlijk half oktober het collegeprogramma te hebben met de prioritering en hoe de doorvertaling is richting de begroting, is echt van belang. Wij willen het collegeprogramma zien en deze kunnen betrekken bij de bespreking van de begroting.

De heer **Hoomoedt** (D66)

Mevrouw Heidekamp vraagt om een toezegging, vervalt daarmee deze motie, dit amendement? Wordt het niet in stemming gebracht? Stellen we de Kadernota niet vast?

Mevrouw **Heidekamp** (CDA)

We stellen de Kadernota wel vast als deel van het richtinggevend kader, omdat ook het hoofdlijnenakkoord en de vertaling in een collegeprogramma moeten worden meegenomen als kader dat uiteindelijk voorligt bij de begrotingsbehandeling.

De heer **Hoomoedt** (D66)

We nu wachten op een eventuele toezegging van het college, wat verandert er dan op dat punt?

Mevrouw **Heidekamp** (CDA)

Op het moment dat de toezegging er is en we weten dat dit een richtinggevend kader is, heeft mevrouw Heidekamp er geen moeite mee dat we dat expliciet aanscherpen. Zonder die concrete toezegging is het wat ons betreft te zacht. Niet alleen de Kadernota is het richtinggevend kader, ook de vertaling van het coalitieakkoord naar het collegeprogramma hoort hierbij. Zodat de raad een keuze kan maken.

De heer **Hoomoedt** (D66)

Er wordt gezegd half oktober een collegeprogramma. In november is de begrotingsvergadering. De verwachting is dat we op basis van het programma al door vertalen in die begroting in november. Is daar dan voldoende ruimte en tijd voor?

Mevrouw **Heidekamp** (CDA)

Wij staan achter onze wethouder en achter het college. Wij zijn er niet alleen om te kijken hoe het college het doet, maar we zijn er ook om ons te overtuigen of zaken op de juiste manier worden vertaald en in de begroting worden opgenomen. Het is een belang dat oppositie en coalitie met elkaar delen.

Wethouder **Kuper** voelt het als een steun in de rug om werk te maken van het collegeprogramma.

Als we rekening houden met de termijnen dan wordt dit te krap. Dan is er slechts vier weken om het collegeprogramma te maken. Het college is om beurten met vakantie en wij willen dit als college gezamenlijk doen.

Wel kan worden toegezegd dat het collegeprogramma er voor de begrotingsvergadering ligt. Halverwege oktober is te snel. Gehoopt wordt dat de raad genoeg neemt met een wat kortere aanlevertijd van de stukken.

De **voorzitter** stelt voor om van het amendement een motie te maken. Het college heeft daarmee wat meer speelruimte.

De aanleveringstijden: het is niet alleen het college, maar ook de organisatie is nodig om tot een resultaat te komen.

Mevrouw **Heidekamp** (CDA): de indieners kunnen akkoord gaan met de toezegging en de uitleg. Het is goed dat we dit gesprek hebben gehad en dat het heeft opgeleverd wat we ermee beoogden.

Wethouder **Kuper** is blij met de Algemene Beschouwingen van de verschillende partijen en de inhoud daarvan.

Samen voor Westerwolde vroeg naar de status van de huisvesting van statushouders. Hier wordt schriftelijk op teruggekomen. Er is een achterstand.

PRO vroeg aandacht voor het percentage sociale huur. Hier is blijvende aandacht voor. De suggestie voor het vereffeningsfonds nemen we mee. Het is nog niet voldoende helder of dit een doeltreffend middel is. De 21 procent is van oudsher ontstaan in Westerwolde, omdat de woningen hier goedkoper waren. Daar is de laatste jaren verandering in gekomen. Daarom zijn wij blij met de afspraken met Acantus ten aanzien van nieuwbouw. Het is een grote investering van meer dan 100 miljoen euro. Daarnaast wil Acantus het bestaande bezit minimaal naar energielabel C brengen en waar mogelijk hoger.

BBB, opmerking over 1 miljoen euro taakstelling en in hoeverre die gerechtvaardigd is: er zijn de afgelopen jaren behoorlijke resultaten op de jaarrekening. Het zijn vooral incidentele middelen die vrij komen. Gelet op de opgaves waar de gemeente voor staat (bruggen, huisvesting, gemeentelijke gebouwen, Nedersaksenlijn, kortingen in het licht van de Spreidingswet) maakt dat het college meent dat 1 miljoen euro nodig is om de begroting structureel in balans te brengen en te houden.

Het college heeft zich ten doel gesteld om meer balans in de begroting en de jaarrekening te brengen. Het betekent misschien ook wat progressiever begroten de komende jaren met wat meer risico. Dat risico is gerechtvaardigd, gelet op de verschillende jaarrekeningen uit het verleden.

Gevraagd werd om inzicht te geven in de COA-middelen. De wethouder zegt dit toe. Wat het COA oplevert kan vrij gemakkelijk inzichtelijk worden gemaakt. Wat de kosten zijn is minder inzichtelijk, omdat het vooral ambtelijke uren zijn. De wethouder wil hiervoor graag de tijd nemen, anders moet het op basis van schattingen. We kunnen het komende jaar hiervoor gebruiken. Aan het eind van het jaar kunnen we bepalen hoeveel er daadwerkelijk is toegeschreven aan het COA.

De vraag van BBB hoe de raad wordt betrokken bij de gebiedsontwikkeling rond de Nedersaksenlijn: na de zomervakantie komt er een voorstel naar de raad waarin een voorbereidingskrediet gevraagd wordt voor de ontwikkeling van het stationsgebied en wat daar aan gemeentezijde voor onderzoeken en plannen voor nodig zijn. De bedoeling is dat de voorbereidingskredieten omgezet worden naar een grondexploitatie waar de ontwikkeling uit gefinancierd kan worden.

BBB vraagt waar de 441 woningen komen. Dit is de ambitie vanuit de Woonvisie. Het is afhankelijk van wat de markt kan bieden. De Woonvisie geeft een ruim kader waarbinnen woningbouw kan plaatsvinden. We kunnen het niet allemaal zelf doen. We doen het nu zelf waar de markt achterblijft. Voorbeeld hiervan is Vlagtwedde, plan Boermarke 2. Wij willen verder aan de slag met actief grondbeleid. In Ter Apel hebben wij gronden verworven waar woningbouw gaat plaatsvinden. Er zijn meer plannen, maar de directe omgeving wordt eerst betrokken.

Het **CDA** stelde een vraag over indexering. Wij indexeren gericht, niet generiek. Wij indexeren wel op personeelslasten en beoordelen jaarlijks welke prijsontwikkelingen verwerkt moeten worden in de begroting. Zo blijft de begroting realistisch en actueel. Voor volgend jaar is er geïndexeerd, maar na volgend jaar wordt dit opnieuw bekeken. Personeelslasten en subsidies worden geïndexeerd.

Wethouder **Potze**

Samen voor Westerwolde vroeg over de urgentieregeling en of er voldoende woningen zijn. Voor de beantwoording van die vraag moeten we afwachten hoe de urgentieregeling eruit gaat zien. Het komt in het najaar in de raad aan de orde.

BBB vraagt naar lokaal inkopen. Het huidige inkoopbeleid voorziet in lokaal inkopen. Dit is een van de prioriteiten. Ook bij nieuw inkoopbeleid willen we zoveel mogelijk lokaal kunnen inkopen, binnen de wettelijke kaders.

Wethouder **Hemmen**

Verskillende fracties noemden jeugd- en jongerenparticipatie en participatie in zijn algemeenheid.

De **BBB-fractie** geeft aan dat dit een structurele inzet moet zijn. Participatie gaat voor dit college verder. De participatie zoals we die nu kennen is gericht op overeenkomst met elkaar; je moet er met elkaar uit zien te komen, maar dat past niet altijd meer.

Er zijn zorgen over veiligheid en leefbaarheid in en om Ter Apel en dit vraagt om goede manieren van participeren, maar misschien is vernieuwing nodig. Van de verschillende meningen die er zijn kan worden geleerd.

Toegezegd is dat er een procesvoorstel naar de raad komt. Misschien kunnen we alvast van gedachten wisselen over hoe een vernieuwde vorm eruit gaat zien. Elke stem moet daarin meegewogen worden en daar moet met elkaar een nieuwe manier voor worden bedacht.

De **burgemeester**

De burgemeester kan zich aansluiten bij het betoog van **Samen voor Westerwolde** voor het nieuwe BOA-stelsel met de kanttekening dat het gevaar bestaat van een zich terugtrekkende politie door meer mogelijkheden van de boa's. We zetten nu vooral in op extra politiecapaciteit.

In het coalitieakkoord van het kabinet is de toezegging opgenomen dat het aanmeldcentrum in aanmerking komt voor extra politiecapaciteit die direct wordt toegewezen bij de landelijke verdeling. Wij zijn hierover al in gesprek. Gehoopt wordt dat deze maand nog een individueel gesprek met de minister zal plaatsvinden. De gemeente is werkgever van de boa's en moet hen niet in situaties brengen waar eigenlijk politie voor nodig is.

BBB camera's in de raadzaal: hierover is al enkele keren gesproken. Er ligt een heldere motie. Op dit moment is er onzekerheid over de huidige raadzaal, het gemeentehuis. In de vorige raadsperiode was er een werkgroep huisvesting van de raad die daarbij betrokken was. De invoering van een camerasysteem dat gekoppeld is aan de microfoon is nodig, zodat voor de kijker duidelijk is wie er spreekt. Het vraagt een investering. Eerder was al sprake van bedragen tussen 140.000 en 150.000 euro. Het systeem moet ook kunnen meeverhuizen naar een andere locatie. De onzekerheid blijft nog enige tijd. Gehoopt wordt dat de raad het college de ruimte geeft.

De heer **Visscher** (Focus op Westerwolde): misschien is een tweedehands camerasysteem een optie. Er is een buurgemeente die een camerasysteem over heeft.

Mevrouw **Duursma** (PRO Westerwolde) er is nog geen antwoord hoe het college kijkt naar 1,6 procent verhoging van ambtenaren ten opzichte van de 3 procent indexering.

De heer **Eilert** (Samen voor Westerwolde) dankt voor de beantwoording van de vragen.

De vraag over de 1, 2 3-methode staat nog open. Wij hebben het college meegeven om te streven naar structurele banen.

Wethouder **Potze**

De opmerking van PRO was gemaakt bij de jaarrekening. Er wordt uitgegaan van 3 procent generiek. De 1,6 procent die wij voor het salaris meenemen, is in de CAO afgesproken. De stijging voor 2027 gaat in op 1 januari en is 1,6 procent. Deze verhoging wordt meegenomen in de begroting voor 2027.

De 1, 2 3-methode valt in portefeuille mevrouw Luth. De wens om te kijken naar structureel werk wordt onderschreven en is altijd het uitgangspunt.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw **Duursma** (PRO Westerwolde)

Het is een goed idee om een aantal zaken integraal op te pakken.

Bij de vernieuwende manier van participeren zou ook gedacht kunnen worden aan deep democracy, waarin geprobeerd wordt om de stem van de minderheid mee te nemen bij de besluitvorming. Is er al iets specifiek te zeggen over de participatie ten aanzien van het gemeentehuis?

De heer **Van der Woude** (BBB) bedankt de wethouders voor de beantwoording en de toezegging. Voor BBB is het belangrijk inzicht te hebben in de inkomsten en uitgaven rond het COA-complex.

Reactie op de heer Hooimoedt: het is mooi gezegd en vooral de uitgestoken hand is mooi. Het is fijn om te kijken naar een visie. Dus niet gaten vullen, maar kijken hoe we onze gelden uitgeven. Daar heeft de heer Hooimoedt gelijk in.

Mevrouw Heidekamp maakte een opmerking over de wegen. Dit is ook voor BBB heel belangrijk. Het zou mooi zijn als het onderhoudsniveau op basis terecht komt.

Focus op Westerwolde maakte een opmerking over gebiedsfunctionarissen. De heer Van der Woude heeft ervaring met het werk van gebiedsfunctionarissen en is hier positief over. Ze zijn proactief, hebben ideeën en komen met voorbeelden voor subsidies. Er is lof voor de gebiedsfunctionarissen.

De camera: wordt de motie aangehouden tot er een nieuw gemeentehuis komt? Dat duurt misschien nog wel 5 jaar. Kan de burgemeester concreter zijn over de tijd die nodig is?

De heer **Hooimoedt** (D66)

De PVV, sprak over het azc en het COA, dat is het standpunt van de PVV. Wat de heer Hooimoedt raakt is dat in het betoog het college de schuld krijgt en dat het college niet genoeg gedaan heeft. De afgelopen jaren is onze voorzitter en is het college echt wel in de bres gesprongen om allerlei zaken op te lossen. Er is een niet aflatende inzet.

De heer **Rep** (PVV) daar verschillen we van mening over.

Mevrouw **Heidekamp** (CDA)

Reageert op andere fracties. Fracties zien graag dat de intentie om samen te werken zoals in het coalitieakkoord is opgenomen, waar gemaakt wordt. Volgens mevrouw Heidekamp is er vanuit de coalitie een oprechte intentie die waargemaakt gaat worden.

D66 roept op de kansen te pakken en niet behoudend en terughoudend te zijn. Dat onderschrijven wij zeer. Volgens de PVV zouden inwoners lagere lasten hebben als het aanmeldcentrum er niet meer zou zijn. De kostenbatenanalyse van 2 jaar geleden heeft duidelijk aangegeven dat er financieel gewin is op dit dossier.

Interruptie van de heer **Rep** (PVV): dat was 2 jaar geleden, de situatie is verslechterd.

Mevrouw **Heidekamp** daagt de PVV uit te bewijzen dat het zoveel slechter is geworden en of de situatie die toen berekend is zoveel verschilt.

De coalitie wil betere afspraken in de bestuursovereenkomst. Als het sluiten betekent dat wij de extra inkomsten niet meer hebben, hoe denkt de PVV dan tot lastenverlaging te komen. Het kan alleen maar tot lastenverzwaring leiden.

De heer **Rep** (PVV)

Mevrouw Heidekamp denkt teveel in cijfers en opbrengsten. Wij denken puur aan het welzijn van de inwoners. Dat is een cruciaal verschil tussen CDA en PVV.

Mevrouw **Heidekamp** (CDA)

De PVV is zelf in zijn inbreng met de economische schade begonnen. Dat het veel economische schade veroorzaakt, is niet aangetoond. Dat er schade is in de zin van woongenot dat weten wij allemaal. De stelling: het kost alleen maar geld, stop er maar mee en zorg voor lastenverlaging voor inwoners, gaat niet op. Die twee zaken gaan niet samen. Hoe gaat de PVV dat waarmaken.

De heer **Rep** (PVV)

Wij zien alleen de emotionele schade. In het coalitieakkoord zien wij totaal geen oplossing voor het geval het COA het getal van 2.000 weer gaat overschrijden. Dan moeten we weer naar de rechtbank en geld vragen. Vier jaar geleden stonden we er net zo voor. Over 4 jaar zal de toestand alleen maar verergerd zijn. Vraag eens via een referendum in Ter Apel hoe de inwoners staan tegenover de overlastveroorzakers.

Mevrouw **Schreuder** (Westerwolde Lokaal)

Wij willen allemaal hetzelfde. Wij willen dat het aanmeldcentrum verandert in een vast asielzoekerscentrum met alleen gezinnen. Een asielzoekerscentrum met gezinnen geeft niet zoveel overlast. Mevrouw Heidekamp noemde de kosten en baten. Beide sprekers worden wel begrepen. Mevrouw Heidekamp vergeet ondernemers die inkomstenderving ondervinden en die uit Ter Apel zijn vertrokken. Begrepen wordt dat er emotionele schade is, maar ook wordt begrepen dat het voor de gemeente een inkomstenbron is.

De heer **Hoomoedt** (D66)

Deze raad heeft niet een besluit genomen dat wij het liefst gezinnen met kinderen willen en geen aanmeldcentrum.

Mevrouw Heidekamp heeft het niet over economische aspecten, de winst die binnenkomt, maar over een situatie (vertrek van het COA) waarin we bepaalde inkomsten verliezen, waardoor de lasten ergens anders moeten verhogen.

De heer **Nicolaas** (Samen voor Westerwolde)

Ten aanzien van de camera's wordt aangesloten bij de heer Van der Woude, want er bestaan verplaatsbare systemen. Het realiseren van camera's zou hierdoor veel sneller kunnen.

Mevrouw **Heidekamp** (CDA) ziet veel herkenning bij de overige fracties.

De BBB noemde terecht de investeringsruimte van het voorkeursrecht. Daarover wil mevrouw Heidekamp graag het gesprek in de raad voeren.

De **voorzitter** wil in gesprek gaan met de portefeuillehouder onder wie het gemeentehuis valt.

Verwacht wordt dat er een commissie vanuit de raad wordt ingesteld, maar dat is nog niet duidelijk. Het vraagt een behoorlijke investering. De afweging moeten we met elkaar maken. In de uitvoering zijn we vastgelopen door onzekerheid over het gemeentehuis. Er moet voortvarendheid komen. Hopelijk kan de burgemeester samen met de wethouder snel terugkomen op wat werkbaar zou kunnen zijn.

Mevrouw **Duursma** (PRO Westerwolde)

De vraag over de participatie van inwoners rondom het gemeentehuis is nog niet beantwoord.

Wethouder **Potze**

Volgende week is er een gesprek met Dorpsbelangen Sellingen om te kijken hoe de inwoners worden betrokken. De wethouder ziet Dorpsbelangen als vertegenwoordiging van de inwoners.

Mevrouw **Duursma** (PRO Westerwolde)

Dit wekt de suggestie dat het gemeentehuis in Sellingen komt. Mevrouw Duursma meent dat daar nog geen beslissing over genomen is.

Wethouder **Potze**

Er is nog geen enkel besluit genomen over waar het gemeentehuis komt, er is een aantal opties. Dorpsbelangen Sellingen heeft om overleg gevraagd, omdat er zorgen zijn over het mogelijke verdwijnen van het gemeentehuis. Wij gaan nog niet het gesprek met inwoners aan.

Mevrouw **Duursma** (PRO Westerwolde)

Hoe worden inwoners uit de hele gemeente betrokken bij beslissingen rondom het gemeentehuis? We willen de inwoners meer betrekken. Het is verstandig dat dit gebeurt.

Wethouder **Potze**

Dit wordt meegenomen bij de voorbereiding van de discussie over het gemeentehuis. Hoe alle inwoners betrokken gaan worden is nog niet besproken.

De raad besluit met uitzondering van de PVV de Kadernota 2027-2030 vast te stellen als richtinggevend kader voor de Begroting 2027.

11. Sluiting

De heer **Eilert** (Samen voor Westerwolde) spreekt de heer Rijkens, waarnemend griffier, uitgebreid toe, aangezien dit zijn laatste vergadering is en hij de gemeente verlaat. De heer Rijkens wordt namens de raad hartelijk bedankt voor zijn hulp en inzet.

Ook mevrouw **Boonman** (BBB) richt zich tot de heer Rijkens toe en spreekt haar dank uit.

De **voorzitter** dankt voor de aandacht en sluit de vergadering.

Vastgesteld in de raadsvergadering van 16 september 2026.

Ondertekening,

Femke Koekoek
Griffier a.i.

Jaap Velema
voorzitter

Bijlagen:

- Amendement COA-dwangsom wijziging opbrengsten 2025 en 2026
- Amendement CAO-dwangsom wijziging opbrengsten 2026
- Amendement kaders begroting 2027 afstemmen op nadere uitwerking coalitie-akkoord in collegeprogramma

AMENDEMENT JAARREKENING 2025: BESTEMMING COA-DWANGSOM **WIJZIGING OPBRENGSTEN 2025 EN 2026**

Ondergetekenden stellen voor het ontwerpbesluit behorende bij het **raadsvoorstel nr. 8**
jaarstukken 2025, als volgt te wijzigen:

Voorliggend besluit:

b e s l u i t :

1. De jaarstukken gemeente Westerwolde 2025 (bestaande uit het jaarverslag 2025, de jaarrekening 2025 en de bijlagen) vast te stellen.
2. Het voordelige resultaat van € 13.302.384 volgens de voorgestelde resultaatbestemming te bestemmen.
3. De bestemmingsreserve vastgoed in te stellen.
4. De bestemmingsreserves Gebiedsontwikkeling en Regionale ontwikkeling in te stellen.
5. De voorziening Bovenwettelijk verlof in te stellen.
6. Het ontvangen restant van de COA-dwangsom van € 2.300.000 in 2026 te bestemmen aan de reserve Masterplan Ter Apel en verwerken bij de Zomernota 2026
7. Kennis te nemen van het accountantsverslag van Eshuis accountants.

Nieuw besluit:

b e s l u i t :

1. De jaarstukken gemeente Westerwolde 2025 (bestaande uit het jaarverslag 2025, de jaarrekening 2025 en de bijlagen) vast te stellen.

2. Het voordelige resultaat van € 13.302.384 volgens de voorgestelde resultaatbestemming te bestemmen met uitzondering van de opbrengst van COA dwangsom € 2.700.000 van 2025
3. De bestemmingsreserve vastgoed in te stellen.
4. De bestemmingsreserves Gebiedsontwikkeling en Regionale ontwikkeling in te stellen.
5. De voorziening Bovenwettelijk verlof in te stellen.
6. Het ontvangen restant van de COA-dwangsom van € 2.300.000 in 2026 samen met de opbrengst COA-dwangsom ad € 2.700.000 in 2025 te 'parkeren' op de algemene reserve en alvorens een besluit te nemen over de bestemming van dit bedrag een participatieproces in te gaan met de inwoners van de gemeente en met name de inwoners van het dorp Ter Apel en de omgeving
7. Kennis te nemen van het accountantsverslag van Eshuis accountants.
- 8.

Bij goedkeuring van de jaarrekening 2025 worden alle boetegelden, ontvangen van het COA, geïnvesteerd in het Masterplan Ter Apel. De raad heeft eerder uitgesproken dat over de uiteindelijke bestemming van de opbrengst van de COA-dwangsommen nog een afzonderlijke afweging zou plaatsvinden. Met dit amendement wordt die ruimte behouden.

Wij vinden dat de raad, na een zorgvuldig participatieproces, een integrale afweging moet kunnen maken over de uiteindelijke bestemming van deze middelen, waarbij zowel de belangen van Ter Apel als die van de overige inwoners van Westerwolde worden betrokken.

Evelien Duursma, fractie PRO Westerwolde
Erik Geukes, fractie Focus op Westerwolde
Sonja Schreuder, fractie Westerwolde Lokaal

AMENDEMENT JAARREKENING 2025: BESTEMMING COA-DWANGSOM **WIJZIGING OPBRENGST 2026**

Ondergetekenden stellen voor het ontwerpbesluit behorende bij het **raadsvoorstel nr. 8**
jaarstukken 2025, als volgt te wijzigen:

Voorliggend besluit:

b e s l u i t :

1. De jaarstukken gemeente Westerwolde 2025 (bestaande uit het jaarverslag 2025, de jaarrekening 2025 en de bijlagen) vast te stellen.
2. Het voordelige resultaat van € 13.302.384 volgens de voorgestelde resultaatbestemming te bestemmen.
3. De bestemmingsreserve vastgoed in te stellen.
4. De bestemmingsreserves Gebiedsontwikkeling en Regionale ontwikkeling in te stellen.
5. De voorziening Bovenwettelijk verlof in te stellen.
6. Het ontvangen restant van de COA-dwangsom van € 2.300.000 in 2026 te bestemmen aan de reserve Masterplan Ter Apel en verwerken bij de Zomernota 2026
7. Kennis te nemen van het accountantsverslag van Eshuis accountants.

Nieuw besluit:

b e s l u i t :

1. De jaarstukken gemeente Westerwolde 2025 (bestaande uit het jaarverslag 2025, de jaarrekening 2025 en de bijlagen) vast te stellen.

2. Het voordelige resultaat van € 13.302.384 volgens de voorgestelde resultaatbestemming te bestemmen.
3. De bestemmingsreserve vastgoed in te stellen.
4. De bestemmingsreserves Gebiedsontwikkeling en Regionale ontwikkeling in te stellen.
5. De voorziening Bovenwettelijk verlof in te stellen.
6. Kennis te nemen van het accountantsverslag van Eshuis accountants.
7. Het ontvangen restant van de COA-dwangsom van € 2.300.000 in 2026 te 'parkeren' op de algemene reserve en alvorens een besluit te nemen over de bestemming van dit bedrag een participatieproces in te gaan met de inwoners van de gemeente en met name de inwoners van het dorp Ter Apel en de omgeving

Toelichting:

Bij goedkeuring van de jaarrekening 2025 worden alle boetegelden, ontvangen van het COA, geïnvesteerd in het Masterplan Ter Apel.

De raad heeft eerder uitgesproken dat over de uiteindelijke bestemming van de opbrengst van de COA-dwangsommen nog een afzonderlijke afweging zou plaatsvinden. Met dit amendement wordt die ruimte behouden.

Wij kunnen ermee leven dat de in 2025 ontvangen gelden (€ 2.700.000) bestemd worden voor het Masterplan Ter Apel.

Ten aanzien van de ontvangen gelden over 2026, willen wij, na een zorgvuldig participatieproces, een integrale afweging kunnen maken over de uiteindelijke bestemming van deze middelen, waarbij zowel de belangen van Ter Apel als die van de overige inwoners van Westerwolde worden betrokken

Daarom willen wij de volgende wijziging.

Evelien Duursma, fractie PRO Westerwolde
Erik Geukes, fractie Focus op Westerwolde
Sonja Schreuder, fractie Westerwolde Lokaal
Eize Hoomoedt, fractie D66

AMENDEMENT

Kadernota 2027: *Kaders begroting 2027 afstemmen op nadere uitwerking coalitie-akkoord in college-programma.*

De raad van Westerwolde in vergadering bijeen op 1 juli 2026, gelezen het voorstel van het college van B&W d.d. 2 juni 2026

Overwegende

- Dat de voorliggende kadernota is opgesteld voordat er een coalitie was gevormd en het nieuwe college was geïnstalleerd
- Dat de kaders vanuit het coalitie-akkoord hierbij niet zijn meegenomen en die kaders ook nog niet zijn vertaald in een college-programma
- Dat bij het opstellen van de begroting 2027 en de meerjarenbegroting 2027-2030 de vertaling van het coalitie-/college-programma dient te worden meegenomen
- Dat het al in deze begroting verwerken van het college-programma - gelet op de korte tijd tot de begrotingsvergadering – wenselijk is om het coalitie-akkoord als uitgangspunt mee te geven bij het uitwerken van de begroting
- Dat het overigens wenselijk is om met de voltallige raad op zo kort mogelijke termijn de uitgangspunten van het college-programma 2027-2030 te bespreken, liefst voorafgaand aan de behandeling van de begroting 2027. Dat dit wellicht vraagt om aanvullende algemene beschouwingen bij / voorafgaand aan de behandeling van de begroting 2027.
- Dat het besluit tot vaststelling van de kadernota 2027-2030 als richtinggevend kader voor de Begroting 2027 dient te worden aangevuld met de nieuwe uitgangspunten voor de komende raads- en collegeperiode

Besluit

- De kadernota 2027-2030 vast te stellen als een nog nader aan te vullen richtinggevend kader voor de begroting 2027 voorzover dat kader passend is binnen de uitgangspunten van het coalitie-akkoord of het daarop gebaseerde college-programma
- Het college te verzoeken op zo kort mogelijke termijn het college-programma ter bespreking voor te leggen aan de raad zodat de inhoud daarvan kan worden betrokken bij de beschouwingen op de begrotingsbehandeling in november 2026

En gaat over tot de orde van de dag.

CDA Westerwolde,
Marjan Heidekamp (fvz)
Seine Lok
Stefanie Water

Samen voor Westerwolde
Wim Eilert
Richard ter Veen
Roelof van Dam
Timothy Nicolaas

GB Westerwolde
Esther v.d. Bund

BBB
Jochem v.d. Woude
Annet Boonman